

Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma

Tekninen lautakunta 13.03.2025 § 14

Kunnallistekniikan suunnittelussa on yhteistyössä eri toimialojen asiantuntijoiden ja asiantuntijakonsultin sekä ELY-keskuksen edustajien kanssa valmisteltu Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmaa, joka on tämän pykälän liitteenä. Edistämishjelmasta pyydettiin lausunnot 30.11.2024 mennessä vanhus- ja vammaisneuvostoilta, nuorisovaltuustolta, sivistys- ja hyvinvointitoimialalta sekä Keski-Uudenmaan Polkijat ry:ltä. Lausunnot ja niihin laaditut vastineet ovat listatekstin loppuosassa.

Nurmijärven kunnan ensimmäinen kevyen liikenteen verkoston ja ulkoilureitistöjen suunnitelma valmistui vuonna 2010. Suunnitelmassa kartoitettiin kuntakeskuksia ja taajamia yhdistävä kevyen liikenteen verkosto ja ulkoilureitistö, sekä esitettiin uusia reittitarpeita. Kunnassa tunnistettiin tarve em. suunnitelman päivittämiselle ja laajentamiselle kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmaksi. Nurmijärven kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman laatiminen aloitettiin helmikuussa 2023 ja ohjelma valmistui joulukuussa 2023. Edistämishjelman laatimisen ohjausryhmään kuului edustajia kunnan eri hallintokunnista sekä Uudenmaan ELY-keskuksesta.

Nurmijärven kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma on aktiivista ja kestävästä liikkumista edistävä strategia, joka edellisestä suunnitelmasta poiketen ottaa huomioon kestävästä liikkumisen edistämistyön poikkihallinnollisuuden. Ohjelman tavoitteena on luoda suuntaviivat kävelyn ja pyöräliikenteen systemaattiselle ja pitkäjänteiselle edistämistyölle kunnassa.

Edistämishjelma sisältää kuvauksen kävelyn ja pyöräliikenteen nykytilasta Nurmijärvellä sekä asukkaiden näkemykset liikkumisolosuhteiden kehittämistä. Työssä toteutettiin asukaskysely helmi-maaliskuussa 2023 ja päättäjätilaisuus sekä poikkihallinnollinen työpaja viranhaltijoille syyskuussa 2023. Edistämishjelmassa on asetettu tavoitteet kävelyn ja pyöräliikenteen edistämiseksi, sekä määritetty pyöräliikenteen pää- ja aluereiteistä muodostuva tavoiteverkko. Lisäksi ohjelmassa on määritetty toimenpiteitä kävelyn ja pyöräliikenteen infrastruktuurin ja ulkoilureittien parantamiseksi tulevina vuosina, sekä ideoitu erilaisia toimenpiteitä, joilla kaiken ikäisiä nurmijärveläisiä voidaan kannustaa liikkumaan arjen matkoja kävellen ja pyöräillen.

Nurmijärvellä suosituin liikkumismuoto on henkilöauto. Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman laatimisen yhteydessä tunnistettiin potentiaalia jalankulun ja pyöräliikenteen matkojen lisäämiseen erityisesti lyhyillä, alle 3 kilometrin mittaisilla arjen matkoilla. Näistä matkoista tehdään HSL liikkumistutkimuksen mukaan 39 % autolla, 20 % polkupyörällä ja 38 % kävellen. Nurmijärvellä autolla tehtyjen lyhyiden matkojen osuus on Helsingin seudun suurimpia, ja kävellen tehtävien lyhyiden matkojen osuus Helsingin seudun pienimpiä. Asukaskyselyn mukaan merkittävimmät kävelyä estävät tekijät olivat kävelyteiden puute tai liian kapea piennar, tavaroiden kuljettamisen vaikeus ja huono sää. Eniten pyöräilyä vaikeuttavat tekijät olivat pyöräteiden puute tai liian kapea piennar, huono sää ja turvattomuuden tunne liikenteessä.

Nykytilassa kunnan taajama- ja kyläkeskuksissa sekä niiden yhteysväleillä on yhteensä noin 100 kilometriä yhdistettyjä jalankulku- ja pyöräteitä. Jalankulkua ja pyöräliikennettä ei toistaiseksi ole eroteltu kunnassa omille väylilleen. Taajamien välisiä yhteyksiä on toteutettu Rajamäen ja Kirkonkylän välille sekä Rajamäen ja Herusten välille. Kesällä 2024 valmistui jalankulku- ja pyörätie maantien 132 Lopentien varteen välille Klaukkalantien/Klaukkalan kehätien risteys-Perttula. Taajamien väliset yhteydet ovat valtion omistuksessa olevia maanteitä, joiden ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Uudenmaan ELY-keskus. Taajamien välisiä yhteyspuutteita jalankulun ja pyöräliikenteen verkostossa on tunnistettu ja priorisoitu myös kunnan aiemmissa ohjelmissa.

(Kevyen liikenteen verkoston ja ulkoilureitistöjen suunnitelma vuodelta 2010 ja Kevyen liikenteen kehittämisohjelma maantieverkolla vuodelta 2017).

Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmassa määriteltiin pyöräliikenteen tavoiteverkko. Verkko on jaettu pääreitteihin, alureitteihin ja paikallisreitteihin. Puuttuvia pääreittejä tunnistettiin osuuksille Klaukkala-Lahnus (mt1324), Perttula-Röykkä (mt132), Perttula-Kirkonkylä (mt1321) ja Röykkä-Kiljava (mt11299).

Edistämishjelmassa on esitetty suositukset pyöräliikenteen verkon ratkaisusta ja mitoituspäätöksistä erilaisissa liikenneympäristöissä. Hyvät ja turvalliset pyöräliikenteen olosuhteet voidaan saavuttaa myös ilman erillistä pyörätietä autoliikennettä rauhoittamalla. Em. ratkaisut tulevat kysymykseen pääosin katuverkolla mm. matalien nopeusrajoitusten vuoksi. Pyöräliikenteen ja jalankulun erottelu edistää pyöräilyn sujuvuutta ja parantaa erityisesti jalankulkijoiden turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta liikenteessä.

Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmassa selvitettiin myös ulkoilureittien nykytilaa ja tulevaisuuden tarpeita. Ulkoilureiteillä tarkoitetaan kunnan ylläpitämiä sora- tai kivituhkapäällysteisiä jalankulku- ja pyöräteitä sekä kuntoratoja, joista osaa ylläpidetään talvisin hiihtolatuina. Suurin osa näistä reiteistä sijaitsee kunnan taajamakeskuksissa tai niiden läheisyydessä sijaitsevilla ulkoilualueilla. Näihin lukeutuvat mm. Kiljavannummen ja Sääksjärven ulkoilualueet Rajamäen kupeessa, Parkkimäki Kirkonkylässä, Tornimäki Klaukkalassa ja Nukarinkoski Nukarilla.

Vuonna 2010 valmistuneessa Kevyen liikenteen verkoston ja ulkoilureitistöjen suunnitelmassa ehdotettiin 46 uutta ulkoilureittiyhteyttä tai -yhteystarvetta. Suunnitelman laatimisen jälkeen on toteutettu kaksi uutta ulkoilureittiyhteyttä, kumpikin Klaukkalan taajamaan. Ulkoilureittien toteuttaminen kunnassa on hidasta, sillä kunnan maanomistus on vähäistä asemakaavan ulkopuolisilla alueilla ja asemakaavan maa- ja metsätalousalueilla. Reittien toteuttaminen em. alueille edellyttää joko maanhankintaa tai sopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa ym. Uudessa edistämishjelmassa tunnistettiin joitakin ulkoilureittien kehittämistarpeita, mutta määrä on maltillisempi, kuin aikaisemmassa suunnitelmassa vuodelta 2010.

Kävelyn olosuhteiden kehittämisen kannalta merkittävimmät alueet sijoittuvat Kirkonkylän, Klaukkalan ja Rajamäen keskusta-alueille, joissa sijaitsee suurin osan kunnan kaupallisista ja julkisista palveluista. Kävely-ympäristön houkuttelevuutta ja viihtyisyyttä lisääviä tekijöitä ovat muun muassa kadun suuntaan avautuvat toiminnot ja julkisivut, katupuut ja kausi-istutukset, penkit ja muut levähdyspaikat, valaistus sekä julkisissa tiloissa oleva taide ja rakennusten tai puiden kohdevalaistus. Kävelyreittien esteettömyyttä voidaan parantaa muun muassa reunakiviä madaltamalla sekä levähdyspaikkoja ja valaistusta lisäämällä.

Edistämishjelma sisältää yhteensä 20 toimenpidekokonaisuutta. Toimenpiteiden muodostamisessa hyödynnettiin työn alussa toteutetun asukaskyselyn tuloksia. Lisäksi toimenpiteitä ideoitii kahdessa vuorovaikutteisessa työpajassa, joista toinen järjestettiin kunnan asiantuntijoille ja toinen iltatilaisuutena kunnan päättäjille.

Toimenpiteet on jaoteltu viiteen teemaan:

- Liikkumisen ohjaus -kokonaisuus sisältää toimenpiteitä koululaisten omatoimisen liikkumisen edistämiseen sekä kaikkien Nurmijärven asukkaiden aktiiviseen liikkumiseen kannustamiseen.
- Vehreät ja kattavat ulkoilureitit -kokonaisuus sisältää toimenpiteitä Nurmijärven ulkoilureittien ympärivuotiseen kehittämiseen.
- Kävelyn ja pyöräilyn mahdollistava yhdyskuntarakente -kokonaisuuden toimenpiteet koskevat palveluverkon suunnittelua ja pyöräpysäköintinormin laatimista.
- Laadukas kävely- ja pyöräilyinfrastruktuuri -kokonaisuus sisältää toimenpiteitä pyöräliikenteen pääverkon puuttuvien yhteyksien toteuttamiseen sekä pyöräpysäköinnin ja

väylien käytettävyyden parantamiseen. Kokonaisuudessa on lisäksi esitetty toimenpiteitä taajamakeskustojen kävelyn olosuhteiden ja viihtyisyyden parantamiseen.

- Rahoitus- ja resurssit -kokonaisuus puolestaan painottaa kävelyn ja pyöräliikenteen edistämisen riittävän rahoituksen tärkeyttä.

Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman toimenpiteitä pyritään edistämään käytettävissä olevien henkilö- ja määräraharesurssien puitteissa. Edistämishjelman toimenpiteiden toteutumista ja niiden vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti. Tärkeä osa kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman seurantaa on tuloksista viestiminen sekä päättäjille että kuntalaisille. Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma suositellaan päivitettäväksi noin viiden vuoden välein.

Kunta pyysi lausunnot Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmasta 30.11.2024 mennessä vanhus- ja vammaisneuvostoilta, nuorisovaltuustolta, sivistys- ja hyvinvointitoimialalta sekä Keski-Uudenmaan Polkijat ry:ltä. Alkuperäiset lausunnot ovat pykälän liitteenä. Nuorisovaltuusto ei lausunut Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmasta.

Vanhusneuvoston lausunto

Vanhusneuvosto toteaa lausunnossaan, että suurin osa ikäihmisistä käyttää liikkumiseen autoa, ei polkupyörää, joten autoilukin on turvattava. Pyöräilyssä huomio on kiinnitettävä turvallisuuteen ja pyöräily toimii ikääntyneiden kuntoilun edistäjänä. Vanhusneuvosto toteaa, että Perttulantien ja Palojoen ympäristö ovat vaarallisia kävelijöille ja pyöräilijöille kuten myös Heinojantie. Lisäksi todetaan, että pyöräilyverkko on edelleen heikko ja osin vaarallinen. Tievalaistuksessa koetaan huomion olevan autoliikenteessä.

Kävelyn edistämisessä riittävien penkkien huomioiminen varsinkin ikäihmisiä ajatellen on oleellista. Lisäksi toivotaan, että penkkien laatuun kiinnitettäisiin enemmän huomiota penkkien hankkimisvaiheessa.

Vanhusneuvosto myös toivoo, että pikkukylien huomioiminen kävelyn ja pyöräilyliikenteen suunnittelussa otettaisiin paremmin huomioon esim. Röykän, Kiljavan, Rajamäen ja Sääksjärven alueilla. Myös maastopyöräilyä toivotaan edistettävän reittisuunnittelussa. Talvikunnossapito kävelyn ja pyöräliikenteen reiteillä on ensiarvoisen tärkeää ikääntyneiden aktiivisen arjen turvaamisessa.

Vastine vanhusneuvoston lausuntoon

Perttulantien ja Palojoen ympäristössä maantiet kuuluvat valtiolle ts. maanteiden kunnossapidosta ja parantamisesta vastaa Uudenmaan ELY-keskus. Heinojantie on osittain kunnan ylläpitämä katu ja osittain yksityistie. Heinojantien katuosuuden viimeistelytyötä ei ole tehty, joten esim. jalankulku- ja pyörätiet eivät vielä erotu itse ajoneuvoliikenteen katurakenteesta. Heinojantien viimeistelytyöt ovat kunnan tulevien vuosien ohjelmassa.

Kunta pyrkii kehittämään pyöräilyverkkoa, mutta kehitystyö on hidasta mm. kauan kestävien prosessien (tiesuunnitelma valtion maanteilla, asemakaava ja katusuunnitelma kunnan katuverkossa) vuoksi. Myös määrärahaa on rajallisesti käytettävissä.

Kunnan kaikkien päätaajamien keskustojen alueilla on tehty esteettömyyskartoitukset yhteistyössä vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajien kanssa. Mm. penkkitarpeet on tuolloin huomioitu ja penkkejä lisätään vuosittain kävelyreittien varteen ym. määrärahojen puitteissa. Osa penkeistä on esteettömiä ts. niiden istumakorkeudessa on huomioitu ikäihmiset ja penkit on varustettu selkä- ja käsinojilla.

Kunnan alueella olevat kylät sijaitsevat valtion maanteiden varsilla, joten maanteiden parantamisesta ja kunnossapidosta vastaa Uudenmaan ELY-keskus. Erillisiä maastopyöräilyreittejä

ei kunnassa ole suunnitteilla kunnan toimesta. Kunta panostaa jalankulku- ja pyöräteiden talvikunnossapitoon, auraukseen ja liukkaudentorjuntaan erityisesti päätaajamien keskustojen alueilla, joissa jalankulku- ja pyöräliikenne on vilkkainta.

Lausunto vammaisneuvosto

Vammaisneuvosto toteaa lausunnossaan, että esteettömyys tulee huomioida suurimmissa asumiskeskuksissa Klaukkalassa, Rajamäellä ja Kirkonkylällä vammaisten ja muiden liikuntarajoitteisten arjen sujuvuuden lisäämiseksi. Vammaisneuvostossa toivotaan ääniohjauksen edistämistä suojateilla. Lisäksi toivotaan suojateiden korokkeiden huomioimista siten, että pyörätuolilla, rollaattorilla ja valkoisen kepin avulla suojateiden käyttäminen on sujuvaa ja esteetöntä. Esitetään vielä, että betoniporsaiden asettelussa kiinnitettäisiin huomiota riittävän leveään väliin, jotta myös pyörätuoli ja rollaattori mahtuvat esteettömästi kulkemaan. Vielä esitetään, että talvikunnossapito tulee huomioida myös kävelyn ja pyöräliikenteen väylillä.

Vastine vammaisneuvoston lausuntoon

Kunnan kaikkien päätaajamien keskustojen alueilla on tehty esteettömyyskartoitus yhteistyössä vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajien kanssa. Kunta pyrkii hallinnoimillaan alueilla (kadut, jalankulku- ja pyörätiet, torit, aukiot, pysäköintialueet, ym.) edistämään esteettömyyden toteutumista. Kuitenkin esim. luontaiset maastomuodot johtavat joskus siihen, että esteettömyys ei kaikkialla ole mahdollista.

Kunnassa on ääniohjaus käytössä niillä suojateilla, jotka on varustettu liikennevaloin. Muiden suojateiden ääniohjauksen toteutus ei ole kunnassa ollut suunnitteilla. Suojateiden reunatukiratkaisut pyritään suunnittelemaan siten, että ne parhaalla mahdollisella tavalla palvelisivat myös liikuntarajoitteisia kulkijoita. Kunta ei käytä betoniporsaita yleisillä alueilla.

Kunta panostaa jalankulku- ja pyöräteiden talvikunnossapitoon, auraukseen ja liukkaudentorjuntaan erityisesti päätaajamien keskustojen alueilla, joissa jalankulku- ja pyöräliikenne on vilkkainta.

Lausunto Sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on omalta osaltaan ehdottanut vielä täydennyksiä Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmaan. Lisäksi Sivistys- ja hyvinvointitoimialalla mietitään, mihin edistämishjelma sijoittuu kunnan ohjelmakokonaisuuksissa ja voisiko edistämishjelman mahdollisesti kytkeä tiiviimmin hyvinvointisuunnitelmaan.

Vastine Sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala ehdottamat täydennykset on lisätty esityksen mukaisesti hyväksyttävään edistämishjelmaan.

Kunnan poliittisesti hyväksymä Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma on nykyisin edellytys esim. valtionavustuksiin, joita valtio vuosittain myöntää esim. infrahankkeisiin ym. Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma on mahdollista kytkeä tiiviimmin hyvinvointisuunnitelmaan, jos tämän katsotaan edistävän kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman tavoitteita.

Lausunto Keski-Uudenmaan polkijat ry.

Lausunnossa todetaan, että edistämishjelma on laaja ja kattava huomioiden pyöräliikenteen tarpeet niin arkiliikkumisessa kuin ulkoilussa sekä kävelyn ja pyöräliikenteen kulkutapojen erilaisuuden. Todetaan, että pyöräliikenne tulee huomioida kävelystä erillisenä kulkumuotona suunnittelussa. Todetaan vielä, että taajamissa laajamittainen yhdistettyjen pyöräteiden ja jalkakäytävien käyttäminen heikentää yleisesti liikennesäännöissä määriteltyjen väistämisvelvollisuuksien osaamista.

Lausunnossa todetaan, että edistämishjelmassa ei ole huomioitu erillisiä jalkakäytäviä, joita Nurmijärvellä on joitakin mm. Heikkiläntiellä. Kyseiset kohteet on kartoissa merkitty jalankulku- ja pyöräteiksi ja tämä antaa virheellisen kuvan nykytilanteesta.

Lausunnossa todetaan vielä, että kävelyn ja pyöräliikenteen valtionavustukset edellyttävät poliittisella tasolla hyväksyttyä kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmaa.

Vastine Keski-Uudenmaan polkijat ry:n lausuntoon

Nurmijärven kunnan alueella jalankulku- ja pyörätiet on pääosin merkitty liikennemerkein yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Myös esim. uudet Klaukkalantien ja maantien 132 Lopentien jalankulku- ja pyörätiet on merkitty em. liikennemerkein. Kunnan alueella on vielä joitakin liikennemerkeillä jalkakäytäväksi merkittyjä väyliä, joita edistämishjelmassa ei ole erikseen huomioitu ja ne on merkitty jalankulku- ja pyörätieksi. Kyseiset reitit ovat paikallisia reittejä.

Kunta sai merkittävän valtionavustuksen maksatukseen vuonna 2023, kun Klaukkalantien jalankulku- ja pyörätie valmistui, vaikka kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmaa ei kunnassa vielä ollut.

Uusi kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma viedään poliittiseen päätöksentekoon hyväksyttäväksi, jotta kuntapäätäjät olisivat tietoisia edistämishjelmasta ja sen periaatteista. Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma on ohjeellinen ja sitä toteutetaan vuosittain talousarvion ja kunnallistekniikan rakentamishjelman puitteissa.

Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmaa on lausuntopyynnön jälkeen päivitetty mm. vuosilukujen osalta. Lisäksi on päivitetty joitakin kohtia, joita on kunnassa jo tarkasteltu Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman valmistumisen jälkeen.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tekninen lautakunta päättää hyväksyä Nurmijärven kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman ja esittää edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle, että ne merkitsevät Nurmijärven kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman tiedoksi.

Valmistelija

liikenneinsinööri Pia Korteniemi, pia.korteniemi(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

Mirja-Liisa Tofferi esitti että asia palautetaan valmisteltavaksi. Ohjelmasta pyydetään Nurmijärven Latu ja Polku ry:ltä lausunto. Lisäksi ohjelman käsittelyn yhteydessä tuodaan teknisen lautakunnan käsittelyyn uusia ulkoilureittejä koskevat valtuustoaloitteet.

Perustelut:

Ohjelman laatimisessa on korostettu yhteistyötä eri toimialojen asiantuntijoiden kanssa ja käytetty kuulemismenettelyä. Ohjelma päivitetään harvoin, joten kuuleminen on tarpeen tehdä kattavasti. Näin voidaan ottaa kestävä liikkumisen edistäminen huomioon systemaattisesti ja pitkäjänteisesti. Lausuntomenettelyä tulee täydentää. Nurmijärven Latu ja Polku ry on kunnan alueen johtava ulkoiluyhdistys, jolla on lähes 2600 jäsentä. Yhdistys on ollut aiemmin mukana esimerkiksi Klaukkalan Isosuon ulkoilureitin suunnittelussa ja toteuttanut suunnitelmassakin esitettyjä talviaikaisia minikäyttöreittejä Kiljavannummen alueella. Koska ohjelma käsittelee myös kunnan ulkoilureitistöä, ei ole perusteltua jättää Nurmijärven Latu ja Polku ry:tä pois kuulemismenettelystä, kun ohjelmaan on pyydetty lausunto myös alueen pyöräily-yhdistykseltä pyöräilyreitistöön liittyen.

Ohjelmassa tullaan linjaamaan tavoitteista kunnan uusista ulkoilureiteistä seuraaville vuosille. Aiheeseen liittyen on tehty valtuustoaloitteita, joiden käsittely on kestänyt melko pitkään. Hyvän päätöksenteon kannalta ohjelma ja kyseiset valtuustoaloitteet tulisi käsitellä samalla kertaa, jotta ne voidaan käsitellä kokonaisuutena.

Pepe Perkiö ja Juuso Jaakola Siimes kannattivat palautusesitystä.

Puheenjohtajan tiedustellessa voiko lautakunta olla yksimielinen tästä tehdystä palautusehdotuksesta. Lautakunta hyväksyi palautuksen yksimielisesti edellä kuvatuin perustein.

Päätös

Lautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

Tekninen lautakunta 23.10.2025 § 58

Teknisen lautakunnan kokouksen 13.3.2025 jälkeen Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmaa on korjattu ja täydennetty saatujen kommenttien perusteella. Lisäksi edistämishjelmaan on nostettu pyörämatkailu ja sen edistäminen uutena osa-alueena. Lisäksi on pyydetty lausunto Nurmijärven Latu ja Polku ry:ltä. Alkuperäinen lausunto on pykälän liitteenä.

Lausunto

Nurmijärven Latu ja Polku ry toteaa lausunnossaan, että Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma on monipuolisesti laadittu ja siinä on otettu huomioon sekä vapaa-ajan pyöräily että työmatkapyöräily.

Edistämishjelman teemaan liikkumisen ohjaus todetaan, että uudet väistämissäännöt ovat vieläkin epäselviä ja niitä on hyvä tuoda esille. Todetaan myös, että Nurmijärven kunta voisi harkita polkupyörän työsuhde-etua työntekijöilleen.

Edistämishjelman teemaan vehreät ja kattavat ulkoilureitit ehdotetaan, että esim. Kiljavalle saataisiin merkittyä maastopyöräreitit. Ehdotetaan myös, että Seitsemän veljeksien reittiä parannettaisiin siten, että se olisi mahdollista ajaa maastopyörällä paremmin. Reitin kunnostaminen ja osittainen sorastaminen voisi helpottaa liikkumista pyöräilijöiden ja kävelijöiden osalta. Todetaan vielä, että talvipyöräreittien tekeminen voisi tapahtua yhteistyössä Nurmijärven Ladun ja Polun kanssa. Tällä hetkellä reittejä tehdään ja ylläpidetään vapaaehtoisvoimin koko talvipyöräilyn kunnossapitoa ei voi säilyttää vapaaehtoistoiminnan varaan.

Edistämishjelman teemaan laadukas kävely- ja pyöräilyinfrastruktuuri todetaan, että pyöräilijät tulisi selkeästi erottaa jalankulkijoista ja autoilijoista. Vielä todetaan pyöräteiden kunnossapidosta, että joissakin kaupungeissa kevyen liikenteen väylät aurataan jopa kolmen tunnin kuluessa siitä, kun tielle on satanut 2 cm lunta. Todetaan, että viestintä on tärkeässä roolissa myös kunnossapidossa ja sen kehittämisessä.

Vastine Nurmijärven Latu ja Polku ry:n lausuntoon

Kunta on useaan otteeseen viestinyt muuttuneista väistämissäännöistä eri foorumeissa. Kunta jatkaa viestintää aiheesta edelleen.

Kunnassa on harkittu työsuhdepolkupyöräedun käyttöönottoa, mutta hallinnoinnista ja edun tarjoamisesta muodostuu kunnalle kustannuksia ja arviona on ollut, että etua olisi hyödyntänyt vain pieni osa kunnan henkilöstöstä, joten tästä syystä etua ei ole otettu kunnassa käyttöön. Työsuhdepyörien verotusetu poistuu maan hallituksen päätöksellä 1.1.2026 alkaen. Kunta ei ole tässä vaiheessa edistämässä polkupyörän työsuhde-etua työntekijöilleen.

Jos maastopyöräreitit haluttaisiin toteuttaa virallisina reitteinä ja rakentaa niille esim. opastus, tulisi Maanmittauslaitoksen tehdä reittitoimitus. Tämä tarkoittaisi uuden liikuntapaikan avaamista. Kunnassa on voimassa Nuukapäättös, jossa todetaan, että uusia liikuntapaikkoja ei saisi avata. Tästä syystä kunta ei olisi edistämässä talvipyöräilyreittien merkitsemistä. Kunta antaa taloudellista tukea 200 €/vuosi Nurmijärven Latu ja Polku Ry:lle talvipyöräilyreittien toteuttamiseen, mutta kunnalla ei ole muulla tavoin mahdollisuutta osallistua talvipyöräilyreittien toteuttamiseen. NurLa hoitaa myös mm. sopimukset maanomistajien kanssa ym. Kunta voi osaltaan hoitaa tiedottamisen aiheeseen liittyen.

7-veljeksien reitin kunnostaminen on kunnassa käynnissä, mutta kunnostuksessa ei tässä vaiheessa ole otettu erityisesti huomioon pyöräilyn mahdollisuutta. 7-veljeksien reittiä kunnostetaan uusimalla ja lisäämällä pitkospuita ja opastusta. Lisäksi reitillä on suoritettu raivausta. Em. toimenpiteet palvelevat kaikkia käyttäjiä, niin kävelijöitä kuin pyöräilijöitäkin. Reitillä on mahdollista sorastaa myöhemmin määrärahojen puitteissa, jolloin paremmin mahdollistetaan maastopyöräily reitillä.

Kunnan alueella on pääasiassa yhdistettyjä jalankulku- ja pyöräteitä, joiden päällysteen leveys on noin 3,0 m. Em. päällysteen leveys mahdollistaisi kulkusuuntien erottamisen katkoviivalla. Kunnassa on mietitty mahdollisuutta erottaa kulkusuunnat katkoviivalla ainakin pyöräilyn pääreiteillä. Tämä edellyttää suunnittelua ja infraan liittyviä pieniä muutostöitä maastossa. Kunta olisi edistämässä ajosuuntien erottelua pyöräilyn pääreiteillä määräraha- ja henkilöresurssien puitteissa.

Kunnan alueella taajamien väliset jalankulku- ja pyörätiet ovat maanteiden varsilla ja niiden kunnossapidosta vastaa Uudenmaan ELY-keskus. ELY-keskuksesta kerrotaan, että Nurmijärven kunnan alueella kaikki jalankulku- ja pyörätiet ovat hoitoluokassa K1, jolloin pääsääntöisesti lähtökynnys talvikunnossapidossa on puolet maksimilumensyvyydestä eli päivällä 1,5 cm ja yöaikaan 4 cm. Jos sade päättyy klo 22:00 jälkeen, pyritään väylät K1 luokassa auraamaan klo 06:00 mennessä. Toimenpideaika on 3h. Uudenmaan ELY-keskus vastaa väyliensä kunnossapidon viestinnästä tahollaan.

Nurmijärven kunnan hallinnoiman katuverkon osalta jalankulku- ja pyöräteiden auraaminen aloitetaan kunnossapitoluokassa I, kun irtolunta on keskimäärin 4 cm ja kunnossapitoluokassa II, kun irtolunta on keskimäärin 6 cm. Mm. puistokäytävien kunnossapitoluokka on II. Toimenpiderajan täytyttyä toimenpideaika on 4 h kunnossapitoluokassa I ja 6 h kunnossapitoluokassa II klo 03-18 välisenä aikana. Kunnossapitoluokassa I toimenpideaika on ennen liikenteen huipputunteja eli arkisin klo 7 ja 16 ja viikonloppuisin ja arkipyhinä klo 10 ja 16. Kunnossapitoluokan II toimenpideaika on kunnossapitoluokan I jälkeen. Kunnan kunnossapidossa ei ole vielä käytössä reaaliaikaista viestintäpalvelua siitä, milloin jalankulku- ja pyörätiet on puhdistettu lumesta.

Valitettavasti aiheeseen liittyviin valtuustoaloitteisiin ei ehditty valmistella vastineita tähän lokakuun kokoukseen. Vastineita joihinkin valtuustoaloitteisiin pyritään edistämään teknisen lautakunnan marraskuun kokoukseen.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tekninen lautakunta päättää hyväksyä Nurmijärven kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman ja esittää edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle, että ne merkitsevät Nurmijärven kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman tiedoksi.

Valmistelija

liikenneinsinööri Pia Korteniemi, pia.korteniemi(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Jakelu Korteniemi Pia, ympäristötoimen johtoryhmä, Outi Kylväjä, Katja Vuorinen

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 207

398/02.08.00/2024

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää merkitä Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman tiedoksi ja esittää edelleen valtuustolle, että se merkitsee Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman tiedoksi.

Valmistelija

liikenneinsinööri Pia Korteniemi, pia.korteniemi(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.